

۲۰۱۶/۰۹/۰۹

آصف بهاند

شپيته کله، شپير کلنه او انصاف

«تير په هيره»

د «تير په هيره» منفي اړخ تر مثبت دا ډير دی. هغه څوک چې غواړي له مسوليت نه ځان وژغوري، نو د «تير په هيره» توري سمدلاسه مقابل لوري ته مخکې ږدي. پر شپير کلني باندي جنسي تيري او اوس د «تير په هيره» د مفهوم په رڼا کې هر څه باندي خاوري اړول شوي دي.

زه نه پوهيږم چې زموږ له هيواد، ټولني او خلکو نه څه شی جوړ شوي دي، هغه څه تر سره کيږي چې بايد و نه شي، هغه څه تر سره کيږي چې په اوريدو يا ليدو يې د انسان پر بدن وپښتان دريږي، هغه څه تر سره کيږي چې په هيچ دين او قانون کې نه شته او نه بايد وي؛ خو زموږ په ټولنه کې تر سره کيږي. او له هغه نه هم جالبه دا چې د څو ورځو په تيريدو سره هغه موضوع داسې هيره شي، يا داسې هيره کړای شي، لکه هيڅ شی چې لا پېښ شوي هم نه وي، که دولت لږ څه شرم او حيا مخ ته ودروي نو د موضوع د څيړلو تر عنوان لاندي يو هيات و ټاکي، څه موده وروسته پلاوی هم ورک شي، موضوع هم پسي هيره شي، داسې لکه چې پاڼه هم نه وي بنوريدلي، لکه د چا خبره: «نه خر وهلی، نه لښته ماته»

څه موده مخکې په ميډيا کې لکه نا ځاپي باران يو دم د يو خبر باران وشو چې پر يوې کم سني ماشومي باندي کوم جگ سني عام سري که کوم ملا جنسي تيري کړی که يې نکاح کړی او تر ټولو ژړونکي او خندونکي يې لا دا چې د دې کار عامل ادعا کړي چې دا جلی ده ته د ډالی په توگه د دم و دعا په مقابل کې د هغې د مور پلار له خوا ور بښل شوي ده. پر دې ماشومي باندي جنسي تيري تر هر نامه لاندي چې وي د بښلو او توجې وړ نه دی.

جنسي تيري له ماشومانو او کوچنيانو سره د تاو تريخوالي تر ټولو منفي او لويه برخه جوړوي او له بده مرغه چې د ټوپکي واکدارۍ په دايره او موده کې دا په يو عام دود باندي بدل شوی دی.

به دې برخه کې له بيلابيلو منابعو څخه دغو څو خبرونو ته پام وکړئ:

– له يوې ۶ کلني ماشومي سره د ۴۰ يا ۵۰ کلن سري نکاح،

– ازدواج ملای 50 ساله هراتی با دختر 5 ساله غوری،

– افغان ملا د ۶ کلني نجلۍ سره د واده په تور نيول شوی،

– ملايي که با کودک شش ساله ازدواج کرده بود بازداشت شد،

– بازداشت یک ملا دعا خوان به جرم روابط جنسی با دختر شش ساله،

– محکومیت مرد ۴۲ ساله به هفت سال زندان به جرم ازدواج با دختر ۶ ساله افغان،

په ميډيا کې د همدې خبرونو له خپریدو سره هممهاله يو فرهنگي په خپله فيسبوک پاڼه کې په ډانگ پيلي ډول وليکل: «معذرت غواړم ژورنالستو حضراتو، په هرات کې له شپير کلني ماشومي سره د شپيته کلن سپين ږيري نکاح خیر نه بلکې دود دی. د خبر وړتيا هغه حادثه لري چې يو ځل، استثنائي، يا غير عادي پېښېږي. ښکاره او مشهور مثال يې هماغه دی چې وايي که سپی انسان وډاري، خبر نه دی، ځکه سپی انسان ډاري، خو که انسان سپی وډاره، خبر دی، ځکه چې دا کار غير معمولي دی.

له بده مرغه، د کم سنو نجونو واده زموږ د فرهنگ عادي برخه او زموږ د قانون د تاييد وړ دی او زموږ ملا صاحبان خو يې نکاح هم په خپله تري او خون يې هم اخلي.

د پاڼو شميره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

پاڼه: دليکنې د ليکنيزې بڼې پاڼوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په ځير و لولئ

شراً بښخه د خپل ځان مالکه ده، او د دې له رضائیت پرته نکاح باطلېږي او د سمي نکاح په نه شتون کې د داسې بښځې او مېړه هره شپه یو ځای کېدل نه یواځې زنا، بلکې زنا بالجبر، او په نننۍ اصطلاح، جنسي تېری دی، خو دا چې خوارې افغانانې له خپل حق څخه ناخبره دي، اکثره دا ډول حالت خپل نصیب گڼي، نه یواځې دا چې شکایت نه کوي، خپله ژړا او اوبښکې پټوي او پر خپلو ارمانونو او خواهشاتو خاورې اړوي، بلکې همدا عقده یې په عقیده هم اوري او د خپلو لونیو او اولادونو په برخه کې هم ورته پرېکړې کوي. که په دې اعتبار و وایو، د ناخوښې نکاح هره بستره یوه انحصاري رندۍ خانه ده، خو څوک د دې خبرې د کولو جرأت نه لري...»

دا زموږ حال دی چې یا یې د غیرت په نامه د کور بنديوانه کوو، یا یې په وهلو ټکولو داسې حد ته رسوو چې نور نه د خبرو وي نه د کار او بیا د لیونتوب نوم پرې ږدو او وایو چې د خدای رضا به همداسې وي، یا جنسي تیرې پرې کوو او که بل څه نه، اور خوشته چې په کې وي سوځوو.

داسې ښکاري چې د دې ټیپ خلکو د شهوت تنده اوس په ۱۴ کلنو او اتلس کلنو نه ماتېږي، د هغه له پاره یې اوس تر هغو د ټیټ سن ماشومانو ته مخه کړي ده چې د شهوت تنده ور باندې ماته کړي. که د دې ماشومي مور پلار او یا په اصطلاح میره سواد، پوهه او انساني بصیرت درلودلای، د ښوونځي او پوهنځي په دروازه ننوتلي وای دا کار نه کیده.

په دې پېښه کې سړی یا فاعل ادعا کوي چې دا نجلی د ده ملکیت دی او د دم او دعا په بدل کې دا نجلی ده ته تحفه او ډالۍ شوي ده. کله چې د فاعل دلایل واوریدل شي، بیا د ماشومي د مور پلار خبرو ته کینو او بیا د ۲۰۱۶ کال ټولو پرمختگونو او د تکنالوژۍ او انساني ژوند د پوړیو ته وگورو او بیا یې د دې خلکو له اعمالو او تفکر سره مقایسه کړو؛ د انسان په وجود باندې وپېښته درېږي.

زما له نظره له یوې خوا که اصلي ملامت د دې پېښې عاملین د جلی کورنۍ او ښاغلی دعا خوان؟ دي؛ نو له بلې خوا باید دا پوښتنه هم په جدي ډول مطرح شي چې پر دغې ټولني دا حالت چا راوست او دا وحشت چا ور باندې خپور او حاکم کړ او نور ډیر داسې ولي ولي؟

دا حالت له همدې ځناورو او د دوی له تور او غیر انساني طرز تفکر سره راغی، چې د افغانانو له عقیدوی طرز تفکر یا اسلام سره نیم پاینت اړخ هم نه لگوي، همدا تنظیمي ټوپکي واکداري وه چې د غنیمت په نامه هر څه په لاس ور تلل، نو خپل یې گڼل، حتی د خلکو ناموس. په دې ډول دا او دې ته ورته وحشت پر ټولني باندې د همدې تنظیمي جهادي اوصولو په رڼا کې پر ټولني باندې حاکم شو، چې نن یې ثمر د ټولو خلکو ستوني او ژوند ور تریخ کړی دی او دا هر څه د بې سوادۍ، نا پوهۍ او پر ټولنه باندې د تیاري د غوړیدو په پایله کې زمو وطن او خلکو ته ور په برخه شوي دي.

کوم چا له ډیر درد نه په خپل فیسبوک کې داسې لیکلي وو:

«این هم عکس سید عبدالکریم مرد پنجاه ساله که مجرم به ازدواج با دختری شش ساله به نام "سید بی بی" است. به جان عزیزترین هایم قسم اگر من قدرت در صدور حکم مجازات را در دواير قضایی کشور داشتم، حکم عقیم کردن چنین مرد هایی را صادر می کردم»

په رښتیا له مور نه قزاقان هم ښه دي، هغوی یو قانون تصویب کړ چې پر ماشومانو متجاوزین باید خصي کړای شي، خو زموږ په هیواد کې د ټوپکي پالیسی په دایره کې نازول کیږي.

پای